

**AGDER
STATSADVOKATEMBETER**

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

DERES REF.:
20/1979 ES KNW/TAHE/hj

VÅR REF.:
2020/00474 - 3

DATO:
29.04.2020

Høring – forslag til midlertidige endringer i prosessregelverket

Det vises til "Høring – forslag til midlertidige endringer i prosessregelverket" datert 22.04.20 og "Tilleggsnotat" datert 27.04.20. Agder statsadvokatembeter inngir slik uttalelse:

Til pkt 3.3.2, 3.3.3 og 3.3.4.

Vi tiltrer forslaget om at antall meddommere kan begrenses ved anker over bevisbedømmelsen. Især i alvorlige saker er det avgjørende at ankeforhandling kan avvikles innen rimelig tid. Eksempelvis i sedelighetssaker og saker med vold i nære relasjoner kan det på grunn av restanser i politiet ta lang tid å påtaleavgjøre saken. Det vil være en stor tilleggsbelastning for fornærmede, og også tiltalte å vente lenge på å få saken avgjort i ankeinstansen. Etter forslaget vil meddommerne fremdeles være i flertall og gi dem en helt avgjørende innflytelse ved avgjørelse av skyldspørsmålet. Vi finner det også fullt forsvarlig at ankeforhandlinger til behandling av straff (begrenset anke) kan gjennomføres uten meddommere dersom partene samtykker og retten finner det forsvarlig, jfr lovforslaget § 5, siste ledd. Forsvarlighetskravet innebærer at det bør oppnevnes meddommere der straffutmålingen krever at lagmannsretten tar stilling til faktum av en viss betydning, jfr høringsbrevet side 14. Som referert på side 9, 2. avsnitt kan nå også anker i seksårssakene nektes fremmet etter strpl. § 321 annet ledd. Vi legger til grunn at lagmannsretten også i seksårssakene har kompetanse til i henvisningsavgjørelsen å presisere at tingrettens straffutmålingsfaktum skal legges til grunn under ankeforhandlingen, og at det kun er straffutmålingen (nivået) for dette konkrete faktum som skal prøves.

Til pkt 4.3.1

Forslaget om at hovedforhandling i tingretten kan avholdes uten meddommere tiltres.

Kravene må, som foreslått, være at partene samtykker til dette og at retten ikke finner slik behandlingsmåte betenkelig. Vi tiltrer også forslaget om at det bør oppnevnes forsvarer i alle saker der retten settes uten meddommere. Mange tiltalte vil åpenbart ha behov for å konferere med forsvarer om samtykke til at hovedforhandlingen avholdes uten meddommere bør gis.

Til pkt 5.3.

Vi finner det forsvarlig at det gjøres unntak fra strafferammebegrensningen på fengsel inntil 10 år. Det er et ufravikelig krav at siktede må gi sitt samtykke. Etter strpl. § 99, 1. ledd skal siktede ha forsvarer når sak sendes retten for tilståelsesdom og det er spørsmål om å idømme ubetinget frihetsstraff i mer enn 6 måneder. Siktede vil derfor kunne konferere med forsvareren om samtykket til tilståelsesdom bør opprettholdes. Det må likevel legges til grunn at det neppe vil bli fremmet mange saker for tilståelsesdom etter unntaksregelen. Det er jo et ufravikelig krav at dommeren ikke finner slik pådømmelse betenkelig. Det kan derfor reises spørsmål om det i det hele tatt er nødvendig å innføre en slik unntaksregel.

I et smittevernperspektiv vil det være en fordel om mange saker fremmes som tilståelsesdom. Dette begrenser antall aktører i rettssalen. Det kan derfor være grunn til å minne om hjemmelen i strpl. § 100, 2. ledd for oppnevning av forsvarer "når særlige grunner taler for det". Vi tror at oppnevning av forsvarer for siktede før tiltale utferdiges, i aktuelle saker, kan medvirke til flere tilståelser og tilståelsessaker etter strpl. § 248.

Til tilleggsnotatet pkt 2.3 og 2.4

Forslagene til elektronisk forkynnelse og telefonforkynnelse tiltres med de begrunnelser som er gitt. Det må legges til grunn at vedtak av disse lovforslag vil tilrettelegge for at forkynnelse kan skje uten personlig kontakt. Forkynnelser er lovpålagte elementer i en rettsprosess, og hindringer vil føre til forsinkelser og unødig tidsbruk. Forslagene vil derfor også redusere den totale tidsbruk i sakene som allerede kan bli for lang i den pågående smittesituasjon. Især ved telefonforkynnelse, jfr utkastet til lovregel på side 12, er det viktig å sikre notoritet for at stevnevitnet har forholdt seg slik det foreslås i de ulike ledd i utkastet, og notoritet om hvordan stevnevitnet har forsikret seg om at den det forkynnes for, er rette vedkommende. Hvordan notoritet skal sikres bør lov eller forskriftsreguleres. Notoritetskrav etter dagens lovgivning fremgår bla av domstolslovens § 177.

Til tilleggsnotatet pkt 6.1-6.4.

Vi tiltrer forslaget om at riksadvokaten gis kompetanse til å konstituere statsadvokater for en periode på inntil 1 år med de begrunnelser som er gitt. Utsettelsen av hovedforhandlinger grunnet Covid-19 vil for statsadvokatembetene føre til utfordringer med å aktorere sakene når de blir omberammet. Volumet av aktorater fremover i tid vil avhenge av antall omberammede saker, berømmelse av nye saker som kommer inn, ankefrekvens og hvor mange anker som vil bli henvist av ankedomstolen. Dette tilsier at ressursbehov raskt kan endres. Hensynet til statsadvokatenes øvrige kjerneoppgaver må telle med i vurderingen.

Kontinuitet i fagledelsen og tilstrekkelig kapasitet til løpende straffesaksbehandling tilsier at ikke alle statsadvokatressurser kan brukes til aktorater alene. Hvis utkastet til forslag fremmes og blir vedtatt vil det sikre at Den høyrere påtalemyndighet raskt kan få på plass tilstrekkelige ressurser til alle pålagte oppgaver.

Erik Erland Holmen
Førstestatsadvokat

Kopi: postmottak Riksadvokaten